

A photograph of two women sitting at a table in a meeting. The woman on the left is older, with short blonde hair and glasses, wearing a light-colored cardigan. The woman on the right is younger, with long dark hair, wearing a green sweater with a white lace collar. They are both smiling and looking towards the right. In the background, another woman is visible, and there is a potted plant on a shelf.

MEEDOEN BEGINT BIJ DE BASIS

2024-2028

Inhoudsopgave

Overzicht	4
Wat zijn basisvaardigheden?	4
Ons doel	4
Onze uitgangspunten	4
Wat gaan we doen	4
Wat weten wij van laaggeletterdheid?	5
Top 10 beroepen waar laaggeletterdheid vaak voorkomt	5
Hoe zit het met laaggeletterdheid in Oss?	6
 Ons doel, ons plan	8
Onze missie	8
Onze uitgangspunten	8
Onze doel	8
Dat doel willen we halen door	9
Onze aandachtsgroepen	9
We werken samen in Taalnetwerk Oss.....	11
Het DigiTaalhuis.....	11

Overzicht

Dat zijn basisvaardigheden?

Dat zijn vaardigheden die we nodig hebben om goed mee te doen in onze samenleving. Het gaat om lezen, schrijven en rekenen. Maar ook over het kunnen omgaan met digitale apparaten zoals een smartphone, een tablet of een computer.

Ons doel

Het is ons doel om zoveel mogelijk mensen, die dat nodig hebben, deel te laten nemen aan een cursus, training of activiteit. We willen elk jaar via het DigiTaalhuis en het Taalnetwerk 450 mensen of meer helpen.

Onze uitgangspunten

- Meedoen begint bij de basis, het gaat om het hebben van basisvaardigheden
- Een Leven Lang Leren
- Een bereikbaar aanbod aan cursussen, trainingen en activiteiten
- Wij sluiten aan bij de vraag van onze inwoners

Wat gaan we doen

Trainen van medewerkers in herkennen van laaggeletterdheid

Activiteiten in de Week van Lezen en Schrijven en voor Digitaal Meedoen

Meer aanbod voor training basisvaardigheden in de buurt

Verbeteren van de basisvaardigheden in gezinnen

Uitbreiding van het aantal betrokken aanbieders bij het Taalnetwerk

DigiTaalpunten in wijken waar dat nodig is

Een overzicht van het aanbod aan cursussen, trainingen en activiteiten op een vindbare (digitale) plek

Meer mogelijkheden voor digitale hulp

Meer werkgevers uitnodigen om basisvaardigheden te trainen op de werkvloer

Activiteiten voor een betere start van onze jongeren op de arbeidsmarkt

Wat weten wij van laaggeletterdheid?

Je bent als volwassene laaggeletterd, als je moeite hebt met lezen, schrijven en/of rekenen.

Niet goed kunnen lezen, schrijven en/of rekenen heeft gevolgen. Je vindt bijvoorbeeld minder snel een baan of hebt minder grip op je geldzaken.

In Nederland zijn ongeveer 2,5 miljoen laaggeletterden die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. Bij de beroepsbevolking van 16 tot 65 jaar geldt dat voor bijna 1,8 miljoen.

- Van de Nederlanders die erg laaggeletterd zijn, ongeveer 6%, heeft 60% Nederlands als moedertaal
- Meer dan de helft van de laaggeletterden werkt
- Een op de vier laaggeletterde is ouder dan 65 jaar
- Een op de negen ouders met kinderen is laaggeletterd
- Bijna een kwart van de 15-jarigen heeft het risico om laaggeletterd te worden

Ook onze digitale vaardigheden vragen om aandacht. De Alliantie Digitaal Samenleven laat met verschillende onderzoeken in Nederland zien dat:

- 4,5 miljoen volwassen Nederlanders digitale overheidsinformatie niet of onvoldoende vinden en gebruiken;
- 2,6 miljoen mensen niet zelf hun (online) bankzaken uitvoeren;
- 2,5 miljoen mensen het moeilijk vinden om te werken met digitale apparaten zoals computers, smartphones en tablets;
- 24% van de vragen bij Informatiepunten Digitale Overheid gaan over DigiD.

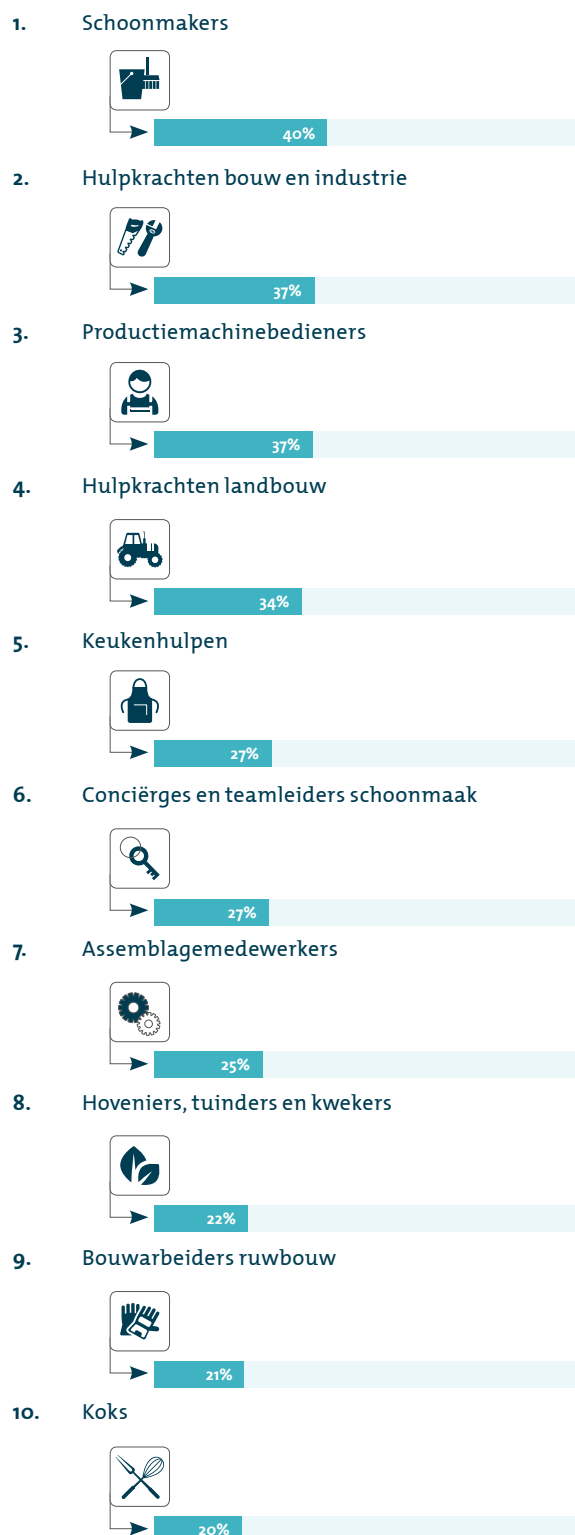
50%

van de 55+'ers voelt zich onvoldoende digitaal vaardig. Zij krijgen vooral hulp van kinderen (43%), partner (18%), experts (17%) en helpdesks (12%).

Bron: Van Deursen, 2019

Top 10 beroepen waar laaggeletterdheid vaak voorkomt

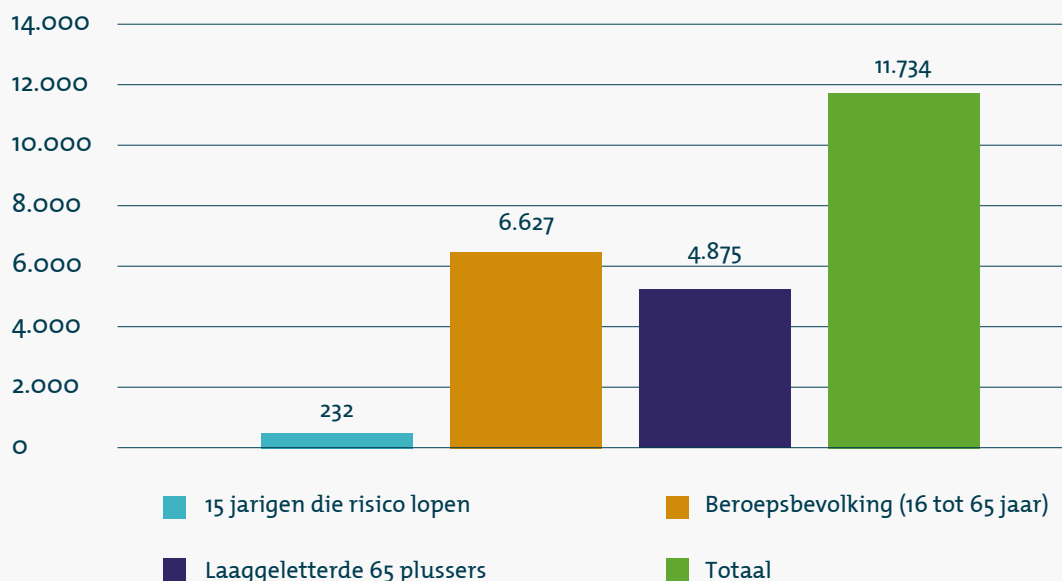
(bron: Stichting Lezen en Schrijven)

Hoe zit het met laaggeletterdheid in Oss?

In onze gemeente gaat het naar schatting om bijna 12.000 mensen. Iets meer dan 6.600 mensen daarvan behoren tot onze beroepsbevolking.

Doorrekening onderzoeken laaggeletterdheid naar bevolkingscijfers CBS per januari 2023

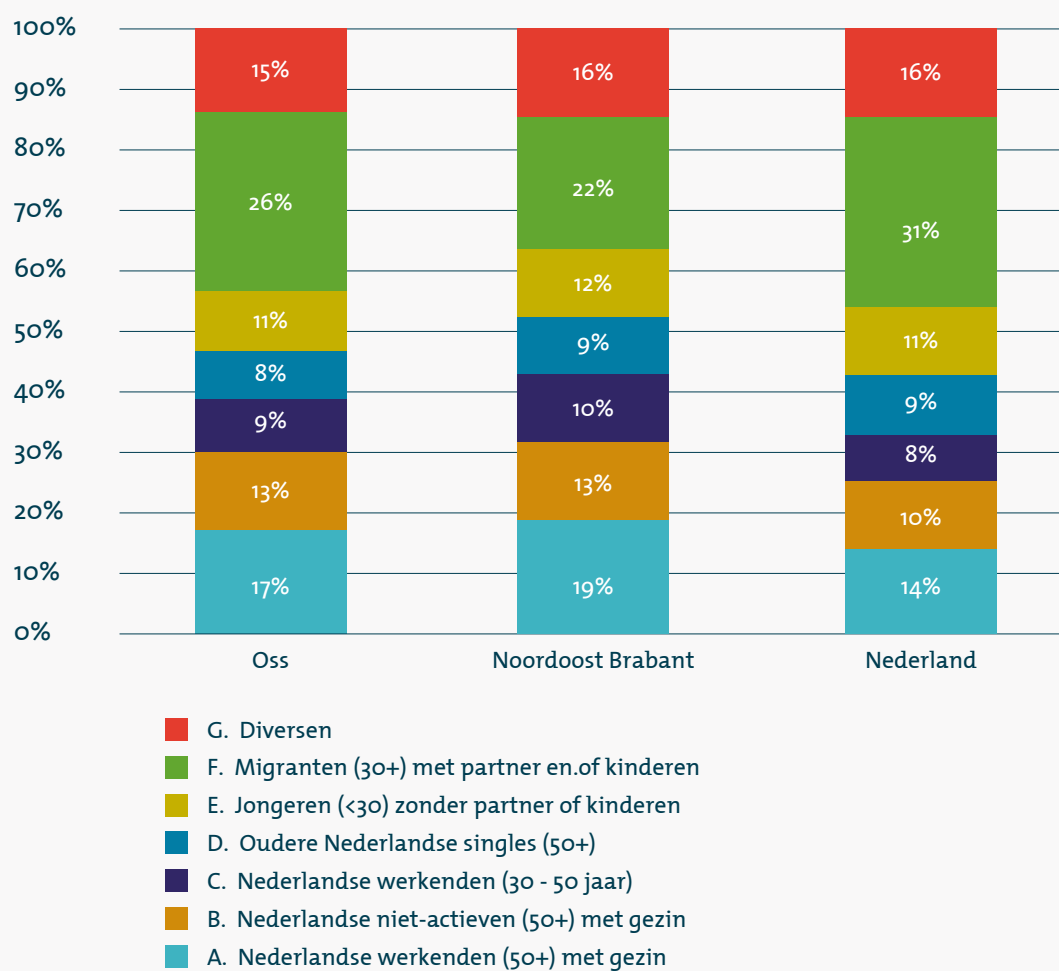
Grafiek 1 laat zien dat bijna 12.000 mensen in de gemeente Oss moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. Dat is 11% van onze inwoners, ongeveer 1 op de 10 mensen in onze gemeente. De grootste groep zit in onze beroepsbevolking van 16 tot 65 jaar. Maar de groep van 65-plussers groeit. Nu is 38% van onze laaggeletterden 50 jaar en ouder.

Ongeveer 7.000 laaggeletterden in onze gemeente horen tot onze beroepsbevolking. Daarvan zijn ongeveer 3.200 mensen sterk laaggeletterd. De sterk laaggeletterde NT1'er is van oudsher een lastig te bereiken groep. Ook voor ons Taalnetwerk. Ze laten zich niet makkelijk vinden en hebben zichzelf manieren aangeleerd om zich te handhaven. In 2023 volgden minder dan twintig mensen een WEB-cursus of training Nederlands. We komen ze tegen op de werkvloer.

Meer dan de helft van de laaggeletterden in Nederland werkt. Bij ons zijn een groot aantal bedrijven in de logistiek en distributie. Een sector waarin veel banen beschikbaar zijn voor mensen met een weinig of geen opleiding. Deze werkvloeren zijn voor ons een natuurlijke vindplaats om mensen te helpen om hun basisvaardigheden te verbeteren.

In Nederland heeft 25% van de 15-jarigen kans op laaggeletterdheid. Het is lastig in cijfers uit te drukken hoeveel 15-jarigen in onze gemeente het risico heeft op laaggeletterdheid. We weten dat 11% van onze laaggeletterde beroepsbevolking jonger is dan 30 jaar. Ook onze jeugd ontkomt niet aan dit risico. Uit onderzoeken blijkt dat jongeren steeds minder lezen. Ze brengen op andere manieren hun tijd door, zoals met sociale media en computers. En dat is een probleem.

Samenstelling laaggeletterde beroepsbevolking

Onze laaggeletterde beroepsbevolking in vergelijking met de regio en Nederland.

Ons doel, ons plan

Onze missie

Het Taalnetwerk Oss vindt 'verbeteren van basisvaardigheden' iets dat we samen moeten doen. Alleen door samen te werken kunnen we laaggeletterdheid aanpakken en voorkomen. Via betere (digitale) basisvaardigheden zorgen we ervoor dat mensen mee doen.

Onze uitgangspunten

Meedoen begint bij de basis, het gaat om het hebben van basisvaardigheden.

Het hebben van voldoende basisvaardigheden is belangrijk om mee te doen. Dit helpt mensen om een zinvol en menswaardig bestaan te leiden.

Elke dag bijleren is normaal. Een Leven Lang Ontwikkelen is het uitgangspunt van de Lerende Stad en een van de belangrijkste onderwerpen van ons arbeidsmarktbeleid.

Een bereikbaar aanbod aan cursussen, trainingen en activiteiten.

Wij bieden cursussen en trainingen aan. Deze zijn voor iedereen en het liefst zo dichtbij als mogelijk. We willen naar plekken in de buurt waar mensen ontmoeten, meedoen en hulp krijgen.

Mens centraal, we werken op vindplaatsen.

Wij sluiten aan bij de vraag van onze inwoners. Daarbij kijken we naar hun talenten, mogelijkheden en de plaatsen waarop het aanbod het beste mogelijk is. Wel vragen wij aan onze inwoners om hun leven zoveel mogelijk zelf in de hand te nemen. Wanneer het niet vanzelf gaat, helpen wij.

Ons doel

Het is ons doel om zoveel mogelijk mensen te laten deelnemen aan een cursus, training of activiteit. We willen elk jaar via het DigiTaalhuis en het Taalnetwerk 450 mensen of meer helpen.

Uit onderzoek van Maurice de Greef uit 2023 over de meerwaarde van Taaltrajecten in de regio Noordoost Brabant 2022-2023 blijkt dat door een cursus of training basisvaardigheden ongeveer:

- 59% van de deelnemers een betere taalbeheersing krijgt;
- 30% tot 50% van de deelnemers een betere plek krijgt in de samenleving;
- 20% tot 35% van de deelnemers een betere arbeidsmarktpositie krijgt.

Door het verbeteren van basisvaardigheden voorkomen we problemen en lossen we deze soms ook op.

Dat doel willen we halen door

Aanpak	Doel
Het Taalnetwerk te versterken	Een sterk Taalnetwerk, hoe beter de signalering en toeleiding, hoe beter de kwaliteit van het aanbod
Meer taal in de buurt te brengen	Een bereikbaar aanbod voor het verbeteren van basisvaardigheden in gemeenschapshuizen en op andere plekken in onze gemeente
Meer bewustwording, betere herkenning en doorverwijzing	Medewerkers in zorg en welzijn en dienstverlening herkennen laaggeletterdheid en helpen mensen door naar het (taal)aanbod
Meer digitale inclusie	Iedereen doet mee in het digitale tijdperk
Een Gezinsaanpak	Ouders helpen de taalontwikkeling van hun (jonge) kinderen
Via Werkgeversparticipatie	Werkgevers verbeteren de basisvaardigheden van hun werknemers
Een Jongerenaanpak	Een betere start voor jongeren op de arbeidsmarkt

Onze aandachtsgroepen

- Volwassene die sterk laaggeletterdheid zijn, waar- onder de mensen die vanuit de Participatiewet aan hun basisvaardigheden moeten werken;
- Die hun digitale vaardigheden willen verbeteren;
- Die op de werkvloer bij bedrijven hun basis- vaardigheden kunnen en willen verbeteren;
- Die in gezinnen hun kinderen en zichzelf willen helpen met de taalontwikkeling;
- Die een goede start willen maken op de arbeidsmarkt.

Dit gaan we doen door

Wij werken vanuit de onderstaande actielijnen aan ons doel.

1. Bewustwording en bespreekbaar maken
2. Preventie
3. Signalering en toeleiding
4. Leren en ontwikkelen

Actielijn	Actiepunt nummer	Ons streven voor 2028
Bewustwording	1. Trainen medewerkers zorg en welzijn in herkennen van signalen en doorverwijzen naar (taal)aanbod	Minimaal 4 trainingen per jaar met een bereik van minimaal 60 medewerkers
	2. Activiteiten voor de Week van Lezen en Schrijven	1x per jaar activiteiten voor de Week van Lezen en Schrijven
	3. Activiteiten voor Digitaal Meedoen	1x per jaar activiteiten voor een Digitale Meedoen
Preventie	4. Meer aanbod voor basisvaardigheden via in gemeenschapshuizen of op andere pekken	In gemeenschapshuizen of in de buurt vindt een activiteit plaats voor en door bewoners
	5. Het verbeteren van de basisvaardigheden in gezinnen via een Gezinsaanpak	In 2025 is er een Gezinsaanpak wat aansluit bij de programma's Oss Leest en de Voorleesexpress
Signalering en toeleiding	6. Uitbreiding van het aantal betrokken aanbieders bij het Taalnetwerk	Uitbreiding van het aantal partijen in de 3 ^e schil en 4 ^e schil met minimaal drie partners per jaar. Tot minimaal 10 partners in 2028
	7. DigiTaalpunten in wijken waar dat nodig is	Het DigiTaalhuis verwijst minimaal 450 mensen per jaar door Een bezettingsgraad van 75% bij de formele en non-formele cursussen en trainingen
	8. Het overzicht van het aanbod op een vindbare (digitale) plek	In 2025 is het aanbod beschikbaar op een vindbare (digitale) plek
Leren en ontwikkelen	9. Vergroten van het aanbod aan digitale hulp	In 2028 helpen we 750 mensen per jaar
	10. (Regionale) aanpak om meer werkgevers te betrekken als aanbieder van basisvaardigheden op de werkvloer	In 2028 zijn er meer werkgevers die basisvaardigheden aanbieden aan hun werknemers
	11. Regionale activiteiten voor een betere start van onze jongeren	In 2028 is er een aanbod aan cursussen en trainingen dat beter aansluit de wensen van de jongeren

We werken samen in Taalnetwerk Oss

Het DigiTaalhuis

Het DigiTaalhuis is de plek waar volwassenen aandacht krijgen voor hun basisvaardigheden. Ze kunnen daar toegeleid worden naar aanbod om beter te leren schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Bij het DigiTaalhuis kunnen inwoners meedoen in het taalcafé en spreekuren bezoeken. Ook kunnen ze oefenen met taal of naar een andere organisatie worden geholpen met een opleidingsaanbod. Het DigiTaalhuis staat onder coördinatie van de taalconsulent.

Contact

tel 0412-622618
mail taalhuisoss@nobb.nl

Openingstijden

Het spreekuur is wekelijks op een vaste dag:
vrijdag 10.00 – 12.00 uur
Let op: niet tijdens schoolvakanties.

